

MILJØMINISTERIET
EU og Internationalt politisk sekretariat

24. maj 2012
Sagsnr.: 2012-3198

Samlenotat til Folketingets Europaudvalg

Samlenotat til miljørådsmøde den 11.juni 2012		
1.	Den Europæiske Unions 7. miljøhandlingsprogram - <i>Rådskonklusioner</i>	<i>Side 2</i>
2.	Forslag til rådskonklusioner vedr. forberedelse af det 11 partsmøde i Biodiversitetskonventionen (COP11), den 8. -19. oktober 2012 og det 6. partsmøde under Cartagena protokollen om biosikkerhed den 1. – 5. oktober 2012, Hyderabad i Indien - <i>Rådskonklusioner</i>	<i>Side 10</i>
3.	Forberedelse af den Internationale konference om den globale kemikaliestrategi og sikker kemikalie håndtering (SAICM ICCM 3, Nairobi, Kenya, 17-21. september 2012) og den Internationale forhandlingskomite om Kviksølv (INC4, Punta del Este, Uruguay, 27. juni – 2. juli 2012) - <i>Rådskonklusioner</i>	<i>Side 13</i>
4.	Kommissionens forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EF) nr. 2006/66/EF om batterier og akkumulatorer og udtjente batterier og akkumulatorer for så vidt angår markedsføring af bærbare cadmiumholdige batterier og akkumulatorer, der er beregnet til anvendelse i batteridrevet håndværktøj - <i>(mulig) Generel indstilling</i>	<i>Side 16</i>
5.	Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om ændring af direktiv 2001/18/EF for så vidt angår medlemsstaternes mulighed for at begrænse eller forbyde dyrkning af GMO'er på deres område. - <i>(mulig) politisk enighed</i>	<i>Side 21</i>

PUNKT 1

Den Europæiske Unions 7. miljøhandlingsprogram

- Rådskonklusioner

Nyt notat

Resume

Det 6. miljøhandlingsprogram udløber den 22. juli 2012. På den baggrund har Rådet i 2010 og 2011 opfordret Kommissionen til at fremlægge et nyt program hurtigst muligt. De foreliggende rådskonklusioner indeholder opfordringer til Kommissionen om indholdet af et 7. miljøhandlingsprogram. Det forventes, at Kommissionen på denne baggrund vil fremlægge et nyt program i efteråret 2012. Rådets konklusioner indeholder tre afsnit. For det første beder Rådet Kommissionen om at fremlægge et 7. miljøhandlingsprogram, der sætter en vision for og rammerne for en overordnet omstilling til et grønt Europa og en grøn økonomi og som fastlægger prioriteter, målsætninger, troværdige kvantitative mål og indikatorer frem mod 2020 for denne grønne omstilling. For det andet beder Rådet Kommissionen om at fremlægge forslag til en styrket implementering og styrket miljølovgivning i EU. Dette gælder både implementeringen af den eksisterende lovgivning og det gælder forslag til indsatser på områder, hvor der er miljøudfordringer. For det tredje beder Rådet Kommissionen om, at de i det 7. miljøhandlingsprogram fremlægger forslag til omstilling til en grøn og ressourceeffektiv økonomi i EU. Forslagene til en grøn omstilling er et bidrag til implementeringen af Køreplanen til et ressource effektivt Europa, som Det Europæiske Råd i marts 2012 besluttede skulle implementeres.

1. Status

Det 6. miljøhandlingsprogram udløber den 22. juli 2012. Kommissionens ambition at fremlægge et forslag til 7. miljøhandlingsprogram i oktober 2012, som der derefter skal opnås enighed om i den fælles beslutningsprocedure.

På Det Uformelle Miljøministermøde i Horsens den 18. april 2012 drøftedes indholdet i et kommende 7. miljøhandlingsprogram og Formandskabet fremlagde formandskabskonklusioner.

Formandskabet har fremlagt udkast til rådskonklusioner om det 7. miljøhandlingsprogram, som følger op på og ligger i forlængelse af tidligere beslutninger i Rådet. Formandskabet forventer at vedtage disse konklusioner på Rådsmødet den 11. juni.

Folketingets Europaudvalg er ikke tidligere orienteret om sagen.

2. Baggrund

På rådsmødet den 20. december 2010 blev der vedtaget rådskonklusioner om forbedring af de miljøpolitiske instrumenter, hvor paragraf 4 optegner retningslinjerne for et fremtidigt 7. miljøhandlingsprogram. Det blev besluttet, at programmet bl.a. skal indeholde en ambitiøs vision for EU's miljøpolitik frem mod 2050 og angive prioriteterne og mål frem mod 2020. Programmet skal bl.a. stimulere udviklingen af og skiftet til en grøn økonomi, herunder mere bæredygtige produktions- og forbrugsmønstre; ressourceeffektivitet; bevaring af biologisk mangfoldighed; klima, bæredygtige byer; miljø og sundhed, samt have fokus på implementering mv.

På Rådsmødet den 10. oktober 2011 blev der vedtaget rådskonklusioner om evalueringen af det 6. og vejen frem ift. det 7. miljøhandlingsprogram. Konklusionerne fra oktober bygger på Kommissionens meddelelse fra den 31. august 2011 om den endelige evaluering af det 6. miljøhandlingsprogram. Rådet fremhæver, at Kommissionens samlede konklusion i dets evaluering af det 6. Miljøhandlingsprogram er, at det 6. Miljøhandlingsprogram har været effektivt, idet det har skabt den overordnede ramme for udviklingen af miljøpolitikken i det seneste årti. Vedtagelse efter den fælles beslutningsprocedure har øget dets legitimitet og har bidraget til at skabe en følelse af medejerskab for de efterfølgende politiske forslag. Det fremgår ligeledes, at det 6. Miljøhandlingsprogram opfattes af EU, nationale, regionale og lokale myndigheder som et referencepunkt, der har underbygget argumenterne for at fremme miljøpolitiske foranstaltninger og for at sikre finansiering til gennemførelsen heraf. Det fremgår endvidere, at der fortsat udestår væsentlige udfordringer ift. at indfri miljømålsætningerne, jf. Det Europæiske Miljøagenturs rapport fra 2010. Rådet gentager i konklusionerne sin opfordring til Kommissionen om senest tidligt i 2012 at fremlægge et forslag til et 7. miljøhandlingsprogram, der drager fordel af erfaringerne fra vurderingerne af det 6. Miljøhandlingsprogram (jf. Lissabontraktatens artikel 192, stk. 3), og som bl.a. bør behandle de udfordringer og mål, der er fastsat i Rådets konklusioner af 20. december 2010.

Kommissionen kom den 15. december 2011 med meddelelsen om *"Innovation for en bæredygtig fremtid - En handlingsplan for miljøinnovation"* (COM(2011)0899 final). Handlingsplanen er et væsentligt bidrag til at opnå målsætningerne i EU 2020 strategien om en mere ressourceeffektiv, grønnere og mere konkurrencedygtig europæisk økonomi. Handlingsplanen skal sætte skub i innovationen på miljøområdet og omfatter en række initiativer til påvirkning af både efterspørgsels- og udbudssiden, forskning og industri samt politiske og finansielle instrumenter. Der er fokus på lovgivningsmæssige incitamenter, private og offentlige indkøb samt standarder og miljøeffektivitets mål til at bidrage til efterspørgslen og udbredelsen af miljøinnovation på markedet. Der er også fokus på at mobilisere yderligere finansiering til miljøinnovation og på at reducere risici for iværksættere og investorer, samt på at styrke internationalt samarbejde. Handlingsplanen har ikke i sig selv direkte konsekvenser for Danmark, men fastsætter en ramme for Kommissionens arbejde

med miljøinnovation, herunder prioriteringen i EU's støtteprogrammer samt EU's udvikling af miljørelateret regulering.

Kommissionens vedtog den 7. marts 2012 meddelelsen om "*Bedre udnyttelse af EU's miljøforanstaltninger: opbygning af tilliden gennem bedre viden og aktiv handling*" (COM (2012) 95 final). Kommissionens meddelelse fokuserer på at styrke og forbedre gennemførelsen og håndhævelsen af EU's miljølovgivning for at forbedre miljøet og sikre lige vilkår i medlemslandene. Kommissionen vil benytte tilbagemeldingerne ift. meddelelsen til udformningen af det 7. miljøhandlingsprogram. Kommissionen angiver i meddelelsen, at forsinket eller mangelfuld implementering kan have mange negative konsekvenser. I sidste ende skader det miljøet og menneskets sundhed, det skaber reguleringsmæssig usikkerhed for industrien og sætter spørgsmålstegn ved de lige vilkår på det indre marked. Kommissionen angiver, at hovedansvaret for gennemførelsen af lovgivningen ligger hos medlemsstaterne, og det er her, de største behov for miljøoplysninger og de største forventninger fra borgerne, de administrative organer og erhvervslivet opstår. Kommissionen fremlægger en række forslag til målsætninger og initiativer, der kan bidrage til implementeringen af lovgivningen. De forskellige initiativer er delt i to felter. For det første vedrører det a) Større viden om gennemførelse, og for det andet vedrører det b) større indsats på nationalt, regionalt og lokalt niveau.

Det Europæiske Råd vedtog den 2. marts 2012, at der skal ske en hurtig implementering af Køreplanen for et ressourceeffektivt Europa, der er en del af EU 2020 strategien. Køreplanen til et ressourceeffektivt Europa indeholder en overordnet vision frem mod 2050 om, at EU's økonomi i 2050 vil være vokset på en måde, som respekterer ressourcebegrænsninger og planetens grænser, hvilket bidrager til global økonomisk omstilling. Økonomien skal være konkurrencedygtig og tilbyde en høj levestandard med meget lavere miljømæssige påvirkninger. Alle ressourcer skal forvaltes på en bæredygtig måde lige fra råmaterialer til energi, vand, luft og jord. Milepælene om klimaændring er blevet nået, og biodiversitet og de økosystemtjenester, som understøtter dette, er blevet beskyttet, værdisat og i det væsentlige genetableret. Køreplanen lægger dermed de strategiske sigtelinjer for en grøn omstilling. Dette sker ud fra fire vinkler, henholdsvis en horisontal indsats ift. produktion og forbrug, en indsats ift. naturressourceforvaltning, en sektorindsats ift. de vigtigste sektorer og en styrings- og overvågningsindsats.

Kommissionen har med ophæng i Europa 2020 Flagskibsinitiativet "Innovation i EU" udsendt to meddelelser om europæiske innovationspartnerskaber (EIP). Den 29. februar 2012 om et europæisk innovationspartnerskab om råstoffer (bl.a. sjældne metaller) og den 10. maj 2012 om et europæisk innovationspartnerskab på vand. Innovationspartnerskaberne har til formål at styrke det europæiske forsknings- og innovationssystem, fremskynde innovationer, der kan øge konkurrenceevnen samt bidrage til jobskabelse og økonomisk vækst. EIP om råstoffer fokuserer på det stadig pres på råstoffer, såsom sjældne metaller etc. Kommissionen har foreslået konkrete mål for 2020, der bl.a.

omfatter demonstrationsprojekter for udvinding, indsamling og genanvendelse, substitution af anvendelsen af kritiske og sjældne råstoffer, øget effektivisering i materialeforbrug og genanvendelse af sjældne stoffer fra affaldsstrømmene, særligt med fokus på materialer, der er skadelige for miljøet. Herudover ses bl.a. på netværk, forskning og videndeling. EIP om vand har til mål at støtte udviklingen af innovative løsninger på de mange vand-relaterede udfordringer, som Europa og verden står over for. Aktiviteterne vil fokusere på vandforvaltning i byerne, landdistrikterne og i industrien. EIP om vand vil bygge på eksisterende initiativer. Partnerskabet skal bruges til at identificere hindringer for innovation, udvikle, teste og demonstrere konkrete aktiviteter, handlinger, prototyper og løsninger i forhold til særlige vand udfordringer, formidling af innovative løsninger, fjernelse af barriere, som hindrer udviklingen af vandinnovation.

3. Formål og indhold

Rådskonklusionerne indeholder følgende elementer.

3.1 Vision for et grønt Europa og en grøn økonomi

I rådskonklusionerne beder Rådet Kommissionen om at fremlægge et 7. miljøhandlingsprogram, der sætter en 2050-vision og rammerne for en overordnet omstilling til et grønt Europa og en grøn økonomi og som fastlægger prioriteter, målsætninger, troværdige mål og indikatorer frem mod 2020 for denne grønne omstilling. Konklusionerne fremhæver, at en sådan vision bør bygge på 2050-visionen i Kommissionens *Køreplan for et ressource effektivt Europa*, Kommissionens *Køreplan for omstilling til en konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi i 2050* samt EU's biodiversitetsstrategi. Der lægges herudover vægt på, at visionen skal sigte mod et rent og sundt miljø, natur og økosystemer, som grundlag for den Europæiske borgers livskvalitet, og som respekterer de planetære grænser i overensstemmelse med traktatens bestemmelser.

3.2 Implementering og styrkelse af miljølovgivningen

I rådskonklusionerne beder Rådet Kommissionen om at fremlægge forslag til en styrket implementering og styrket miljølovgivning i EU. Dette omfatter udvikling af initiativer, der skal styrke implementeringen af eksisterende lovgivning med afsæt i de fremlagte ideer i meddelelsen om "*Bedre udnyttelse af EU's miljøforanstaltninger: opbygning af tilliden gennem bedre viden og aktiv handling*". Rådskonklusionerne lister hovedelementerne i meddelelsen. Dernæst opfordres Kommissionen og medlemslandene til at styrke implementeringen af miljølovgivningen med særlig fokus på luft, vand, havmiljøet, affald, biodiversitet, kemikalier samt klima og energi. Herudover opfordres Kommissionen til – hvor relevant - at gennemføre en evaluering (fitness checks) af den eksisterende miljølovgivning. Afslutningsvis opfordres Kommissionen til at fremlægge politikker eller lovgivning på de få områder, hvor der er et særligt behov. Disse områder er f.eks. :

- Sikkerhed ift. nano materialer ved en sammenhængende tilgang på tværs af EU lovgivningen
- hormonforstyrrende stoffer

- baseret på videnskabelige resultater og gennemgang af relevant lovgivning med henblik på at mindske udsættelsen for hormonforstyrrende stoffer og beskytte sundhed og miljø.
- identifikation og vurdering af kombinationseffekter ved kemikalier på tværs af sektorer ift. at beskytte menneskers sundhed og miljøet
- integration af klimatilpasning i fremtidige EU støtte ordninger
- udvikling af en omfattende EU strategi ift. klimatilpasning, herunder vurderingen af konsekvenserne af klimaforandringer for vandressourcerne.
- vandmangel og tørke med særligt fokus på mulighederne for at sætte mål for øget vandeffektivitet og mindsket vandtab
- udvikling af en konkret plan for hvordan EU's biodiversitets strategi og Nagoya målsætningerne skal nås i 2020, herunder en plan for finansiering og byrdefordeling;
- udvikling af en omfattende EU strategi for hvordan bæredygtige byer kan bidrage til en grøn økonomi, herunder integration af byplanlægning med ressourceeffektivitetsmål, lavemissionsøkonomi, bæredygtig arealudnyttelse og økosystem resilliens.

3.3 Omstilling af økonomien

I rådskonklusionerne beder Rådet Kommissionen om at fremlægge forslag til en til grøn og ressourceeffektiv europæisk økonomi EU i forlængelse af indholdet i Køreplan til et ressourceeffektivt Europa. Dette omfatter udvikling af realistiske og opnåelige 2020 målsætninger for ressource effektivitet og afkobling ift. centrale ressourcer, herunder vand, råmaterialer, arealer såvel som for forbrugs- og produktionsklynger som indeholdt i Køreplanen til et ressourceeffektivt Europa. Rådskonklusionerne hilser Kommissionens meddelelse om *"Innovation for en bæredygtig fremtid - En handlingsplan for miljøinnovation"* velkommen. Derudover opfordrer konklusionerne Kommissionen til at implementere og videreudvikle europæiske innovationspartnerskaber og støtter lanceringen af *"European Innovation Partnership on Water"* og *"European Innovation Partnership on Raw Material"*. Endelig opfordres Kommissionen til at indarbejde midler, der kan understøtte udviklingen af et indre marked for bæredygtig vækst i sit forslag til det 7. miljøhandlingsprogram, som f.eks.:

- Justering af markedsfejl igennem forureneren betaler princippet og via et skift i beskatningen for nationale budgetter fra arbejdskraft til beskatning af ressourcer og energi såvel som negative miljøpåvirkninger;
- Rationalisering og udfasning af miljøskadelige subsidier, herunder fossil energi
- Videreudvikle produktpolitikken ved udvikling af krav for ressourceeffektiviteten af produkter og dermed udvikle et indre marked for miljøvenlige produkter
- Øge udbuddet, funktionaliteten, attraktiviteten, samt reducere priserne af grønne produkter, for eksempel ved at købere opnår bedre information om produkter
- Fremme miljø-innovation og andre miljømæssige sunde løsninger og teknologier

- Prioritere potentielle initiativer, som kan bidrage til en markedsefterspørgsmål efter grønne produkter og service, for eksempel ved at udvikle incitament og mål for offentlige grønne indkøb

Rådskonklusionerne opfordrer endvidere Kommissionen til at indarbejde midler i sit forslag til det 7. miljøhandlingsprogram, der kan støtte udviklingen af en cirkulær og lavemissionsøkonomi, som f.eks.:

- Opsætte målsætninger for ressourceforbrug og affaldsminimering
- Stimulere et sekundært marked for materialer og en efterspørgsel efter genbrugte materialer
- Stimulere en udvikling imod en økonomi baseret på genbrug uden at kompromittere sikkerhed, sundhed og miljøet
- Fjerne barrierer for at EU opnår sine langsigtede klimamålsætninger.

Afslutningsvis opfordres Kommissionen til at udvikle initiativer, der kan fremme integrationen af miljømål i EU's politikker og implementeringen af disse politikker, herunder i relation til 2014-2020 Multiannual Financial Framework. Rådet opfordrer endelig Kommissionen til at udvikle initiativer, der understøtter aktiviteterne under Kommissionens køreplan *"BNP og mere - Måling af fremskridt i en verden i forandring"* fra august 2009 med henblik på at forbedre målingen af social og økonomisk fremdrift.

4. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentet har den 20. april 2012 vedtaget en resolution om evaluering af det 6. miljøhandlingsprogram og fastsættelse af prioriteterne for det 7. miljøhandlingsprogram – et bedre miljø for et bedre liv (2011/2194(INI)). Resolutionen indeholder følgende hovedoverskrifter for indholdet i det 7. miljøhandlingsprogram: 1) implementering og styrkelse, 2) klima, 3) effektiv og bæredygtig brug af ressourcer, 4) biodiversitet og skove, 5) miljø kvalitet og sundhed, 6) håndhævelse, 7) integration og 8) den internationale dimension.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Konsekvenser for Danmark

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, økonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser for Danmark og påvirker ikke beskyttelsesniveauet. En evt. gennemførelse af det 7. miljøhandlingsprogram, der følger retningslinjerne i rådskonklusionerne, må imidlertid forventes at have signifikante statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark. I forbindelse med Kommissionens fremlæggelse af et forslag til det 7. miljøhandlingsprogram skal Kommissionen foretage en samlet konsekvensanalyse af forslaget, herunder af statsfinansielle konsekvenser. Der bør foretages grundige analyser af de økonomiske konsekvenser af de konkrete initiativer og evt. målsætninger under programmet. Tilsvarende skal

Kommissionen fremlægge konsekvensanalyser af konkrete initiativer, der fremlægges, som følge af rådskonklusionerne.

7. Høring

Udkastet til rådskonklusioner blev behandlet på miljøspecialudvalgsmødet den 23. maj 2012, hvor der var generel opbakning til udkastet. Enkelte elementer blev dog fremhævet. Greenpeace og Danmarks Naturfredningsforening (DN) påpegede, at biodiversitet og natur burde få mere plads i konklusionsteksten. Greenpeace efterlyste henvisning til de globale aspekter herunder EU's globale miljømæssige "footprint". DN påpegede, at bæredygtig arealanvendelse burde indgå i konklusionerne, samt at der burde henvises til Kommissionens meddelelse om "Green Networks". Det Økologiske Råd anbefalede, at "varer med lang levetid" og "reparation af varer" specifikt blev nævnt som midler til udviklingen af en cirkulær og lavemissionsøkonomi, ligesom det udtrykte skeptisk over for henvisningen til "videnskabsbaserede resultater" i forbindelse med hormonforstyrrende stoffer. Forbrugerrådet mente, at det burde understreges i konklusionerne, at nødvendigheden af videnskabsbaserede resultater skal balanceres i forhold til forsigtighedsprincippet.

8. Forhandlingsituationen

Udkast til Rådskonklusioner blev behandlet i Rådets miljøarbejdsgruppe den 8. maj 2012.

Formandskabets udkast til rådskonklusioner blev generelt positivt modtaget af delegationerne og Kommissionen, der alle bidrog konstruktivt i forhandlingerne.

De mest kontroversielle emner var visionen, hvor flere delegationer ønskede at rådskonklusionerne i højere grad afspejlede agreed language, hvilke elementer i implementerings meddelelsen, der skal fremhæves, de konkrete measures som Kommissionen opfordres til at se på og afsnittet om grøn økonomi. Enkelte delegationer problematiserede, at der sættes konkrete målsætninger. Flere delegationer ønskede at udbygge konklusionsteksten væsentligt om eco-innovation, ligesom flere delegationer ønskede at styrke omtalen af biodiversitet og den globale dimension.

9. Regeringens foreløbige generelle holdning

- Danmark er positiv over for det udarbejdede forslag til Rådskonklusioner
- Danmark kan støtte rådskonklusionerne og imødeser at Kommissionen fremlægger sit udkast til et 7. Miljøhandlingsprogram i oktober 2012 på baggrund af de foreliggende konklusioner til vedtagelse efter Fællesskabsproceduren efter Lissabontraktatens artikel 192, stk. 3.
- Danmark kan støtte ambitionen om, at der inden for rammerne af 7. miljøhandlingsprogram udvikles realistiske og opnåelige målsætninger. Det understreges dog, at der skal sikres sammenhæng mellem mål, midler og finansiering af et 7. miljøhandlingsprogram. Der lægges fra dansk side vægt på, at grundige analyser af økonomiske konsekvenser af konkrete tiltag og evt. målsætninger i Kommissionens forslag er påkrævede.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt for Folketingets Europaudvalg

PUNKT 2

Forslag til rådskonklusioner vedr. forberedelse af det 11 partsmøde i Biodiversitetskonventionen (COP11), den 8. -19. oktober 2012 og det 6. partsmøde under Cartagena protokollen om biosikkerhed den 1. – 5. oktober 2012, Hyderabad i Indien

- Rådskonklusioner

Nyt notat

Resumé

Formandskabets forslag har til formål dels at fastlægge den overordnede forhandlingslinje for EUs deltagelse i det 11. partsmøde (COP11) i Biodiversitetskonventionen og bygger på rådskonklusioner om biodiversitet fra marts 2010 og opfølgende rådskonklusioner fra december 2010, dels at fastlægge EU's holdning til det 6. partsmøde (COP MOP 6) under Cartagena protokollen den 1. – 5. oktober 2012.

For EU vil de vigtigste spørgsmål på COP11 i oktober 2011 være ressourcemobiliseringsstrategien for Biodiversitetskonventionen inklusiv innovative finansieringsmekanismer og opfølgning på protokollen om adgang til ligelig og retfærdig udbyttedeling (ABS).

Rådet opfordrer til, at EU tager en ledende rolle i forhandlingerne om ressourcemobilisering, således at brugen af Innovative Finansielle Mekanismer (IFM) fremmes for at tilvejebringe yderligere midler til global biodiversitet.

Rådet gentager vigtigheden af at opfylde forpligtelserne vedtaget på COP10 i Nagoya, Japan i 2010 og styrke relationerne mellem de 3 Rio konventioner, samt understreger vigtigheden af, at integrere biodiversitet i alle relevante sektorer. Rådet understreger endvidere fornyet fokus på LifeWeb initiativet, som omhandler frivillige bidrag til forvaltning af beskyttede områder.

I forhold til COP MOP 6 understreger Rådet vigtigheden af, at alle Cartagenaprotokollens parter sikrer en effektiv og fuldstændig implementering af protokollens regler, og støtter kapacitetsopbygningsaktiviteter, som et afgørende værktøj i indsatsen for en effektiv implementering af protokollen, herunder tillægsprotokollen, som fastsætter regler og procedurer om ansvar og erstatning ved skader forårsaget ved grænseoverskridende overførsler af levende modificerede organismer. Rådet finder det vigtigt, at identificere og støtte mulige fremgangsmåder for korrekt implementering af risikovurderings- og risikohåndteringsstrategier på baggrund af det forberedende arbejde op til det 6. partsmøde om biosikkerhed.

1. Status

Formandskabet sendte den 15. maj 2012 udkast til rådskonklusioner til Rådet.

Folketingets Europaudvalg er ikke tidligere orienteret om sagen.

Det danske formandskab forventer at vedtage rådskonklusionerne på rådsmøde (miljø) den 11. juni 2012.

2. Formål og indhold

Rådskonklusionerne har til formål at fastlægge den overordnede forhandlingslinje for EUs deltagelse i det 11. partsmøde (COP 11) i Biodiversitetskonventionen og 6. Partsmøde (COP MOP 6) under Cartagenaprotokollen.

I udkast til rådskonklusionerne om biodiversitetskonventionen bekræfter rådet EUs overordnede forpligtigelser i henhold til den aftale, der blev vedtaget på COP 10, Nagoya, Japan i 2010. Rådet opfordrer til, at EU og dets medlemslande spiller en afgørende rolle ved forhandlingerne om ressourcemobilisering, herunder behovet for at forøge ressourcer fra alle kilder for at beskytte global biodiversitet, herunder forbedre effektiviteten af eksisterende finansiering og mobilisere nye midler fra innovative finansielle mekanismer. Vigtigheden af etablering af marine beskyttede områder understreges.

Relationerne mellem de 3 Rio konventioner må styrkes og koordineres, herunder synergien med henblik på udvikling af biodiversitetshensyn i de andre konventioner.

Udkast til rådskonklusioner om biosikkerhed understreger vigtigheden af, at alle protokollens parter sikrer en effektiv og fuldstændig implementering af protokollens regler. Ligeledes støtter rådet kapacitetsopbygningsaktiviteter, som afgørende for en effektiv implementering af protokollen, herunder tillægsprotokollen, som fastsætter regler og procedurer om ansvar og erstatning ved skader forårsaget ved grænseoverskridende overførsler af levende modificerede organismer. Rådet finder det vigtigt, at identificere og støtte mulige fremgangsmåder for korrekt implementering af risikovurderings- og risikohåndteringsstrategier, samt støtte tiltag til udpegning af eventuelle mangler i de eksisterende internationale regler om håndtering, transport, oplagring og identifikation af levende modificerede organismer, dog med fokus på at undgå overlap med allerede eksisterende regler og internationale standarder.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentet skal ikke behandle udkast til rådskonklusioner.

4. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

5. Konsekvenser for Danmark

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser for Danmark. Rådskonklusionerne påvirker beskyttelsesniveauet.

6. Høring

På Specialudvalget for miljøspørgsmål den 23. maj 2012 fremlagde Danmarks Naturfredningsforening, at de gerne ville have oplyst konkrete eksempler for innovative finansielle mekanismer (IFM), og at de ønskede oplyst, hvorledes IFM kunne bidrage til forøgelse af ressourcer for global biodiversitet.

7. Forhandlingsituationen

Udkast til rådskonklusioner vil blive forlagt miljøgruppen den 21. maj 2012. Teksten om biosikkerhed har været drøftet i rådets internationale miljøarbejdsgruppe den 30. marts 2012, og efterfølgende er der gennemført to skriftlige runder, hvor medlemslandene har haft mulighed for at kommentere på udkastet.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter udkastet til konklusionerne.

Danmark ønsker, at EU og dets medlemslande har en afgørende og ledende rolle under forhandlingerne ved COP 11.

I forhold til forhandlingerne om ressourcemobilisering er afsættelse af yderligere midler til global biodiversitet afgørende for ulandene i deres opbakning til Nagoya pakken, som blev vedtaget under COP 10 i 2010 og Danmark mener, at det er vigtigt, at Rådet giver en klar udmelding om hvor proaktiv EU og medlemslandene kan agere i dette spørgsmål under COP 11, særligt at, der åbnes for, at man kan diskutere overordnede mål, selvom alle forudsætninger vedtaget på COP 11 ikke er opfyldt. I den forbindelse er det vigtigt at anvendelse af innovative finansielle mekanismer indgår som element i yderligere midler til global biodiversitet

Danmark ønsker, at Rådet skal understrege vigtigheden af, at ABS-protokollen bliver ratificeret og implementeret, og at det internationale samarbejde om etableringen af beskyttede marine områder uden for national jurisdiktion bliver prioriteret.

9. Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke været forelagt Folketingets Europaudvalg.

PUNKT 3

Forberedelse af den Internationale konference om den globale kemikaliestrategi og sikker kemikalie håndtering (SAICM ICCM 3, Nairobi, Kenya, 17-21. september 2012) og den Internationale forhandlingskomite om Kviksølv (INC4, Punta del Este, Uruguay, 27. juni – 2. juli 2012)

KOM (2012) 8801/2/12 REV 2

- Rådskonklusioner

Nyt notat

Resume

Forslaget til rådskonklusioner fokuserer på at sikre et politisk ambitiøst mandat til forhandlingerne på ICCM 3, og at fastlægge et højt ambitionsniveau for EU's deltagelse i INC-forhandlingsprocessen for en global kviksølvaftale.

Rådskonklusioner har ikke i sig selv selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle, økonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser for Danmark og påvirker ikke beskyttelsesniveauet.

Rådskonklusionerne skal vedtages på rådsmødet for miljø den 11. juni 2012.

1. Status

Udkastet til rådskonklusioner blev sendt den 2. maj 2012 til Rådet. Det er drøftet blandt medlemsstaterne og Kommissionen i Rådets Internationale Miljøgruppe (WPIEI) den 6. februar og 23. april 2012, og i arbejdsgruppen for miljø (WPE) den 10. maj 2012. Rådskonklusionerne skal vedtages endeligt på rådsmødet (Miljø) 11. juni 2012. Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Formål og indhold

Formålet med rådskonklusionerne (herefter udkastet til rådskonklusioner) er at opnå et politisk mandat til de kommende forhandlinger på ICCM 3 (International Conference on Chemicals Management) om SAICM (Strategic Approach to International Chemicals Management). Arbejdet med SAICM har i mange EU lande været nedprioriteret de sidste par år - det vurderes derfor nødvendigt, at få en diskussion på højt niveau i EU, for at skabe politisk fokus om SAICM og ICCM-processen, også internt i EU.

Ligeledes er formålet at fastlægge et højt ambitionsniveau for EU's deltagelse i de globale forhandlinger (INC-processen) om etableringen af en fritstående, global og juridisk bindende aftale om kviksølv.

Rådskonklusionerne er delt tre afsnit:

1) SAICM

Udkastet til rådskonklusioner anerkender og støtter initiativer, igangværende projekter og de resultater der allerede er opnået, og understreger samtidig den dynamiske opbygning af SAICM,

hvor det for at nå 2020-målsætningen om at minimere væsentlige påvirkninger fra kemikalier på mennesker og miljø i 2020, er nødvendigt med yderligere implementering af allerede identificerede aktiviteter. Der fremhæves støtte til de igangværende initiativer om eksempelvis ”kemikalier i produkter”, ”farlige stoffer i elektriske og elektroniske produkter” og ”nanoteknologier og nanomaterialer”, samt muligheden for fortsat at inkludere nye policy-relevante områder af global betydning, som for eksempel hormonforstyrrende stoffer. Udkastet lægger vægt på yderligere involvering af den private sektor samt et øget samarbejde med sundhedssektoren.

2) Kvikslølv

Udkastet til rådskonklusioner fokuserer på, at EU og dets medlemslande vil fortsætte og intensivere deres internationale indsats for at begrænse kvikslølvudledninger og -eksponering globalt, samt understreger vigtigheden af, at EU fortsat bidrager aktivt til forhandlingerne inden for alle elementerne under den fremtidige kvikslølvkonvention.

3) Finansiering

Udkastet til rådskonklusioner støtter, at fremtidig finansiering for både SAICM og kvikslølvkonventionen bør bygge på eksisterende finansieringsmekanismer. Ligeledes fremhæves støtten til - og præferencen for – at den globale miljøfacilitet, GEF, bør bruges til at finansiere kapacitetsopbygning og implementering i udviklingslandene på kemikalie- og affaldsområdet.

Endelig har udkastet til formål at sikre opbakning til, at SAICM og kviksløvtaften bliver inkluderet i den eksisterende synergiproces for konventioner på kemikalie- og affaldsområdet, for at sikre ressourceeffektivitet og koordinering under konventionerne.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Rådskonklusioner behandles ikke af Europa Parlamentet.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. konsekvenser for Danmark

Udkastet til rådskonklusioner har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle, økonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser for Danmark og påvirker ikke beskyttelsesniveauet.

6. Høring

Notat om sagen har været behandlet på Specialudvalget for Miljø den 23. maj 2012. Der var ingen bemærkninger til det.

7. Forhandlingssituationen

Udkast til rådskonklusioner har været behandlet to gange (6. februar og 23. april) i Rådets Internationale Miljøgruppe og herefter i Rådets Miljøarbejdsgruppe den 10. maj 2012. Rådskonklusionerne skal vedtages på rådsmødet (Miljø) 11. juni 2012.

Forslaget blev overvejende modtaget positivt af en stor gruppe af medlemslande, idet de dog havde enkelte bemærkninger til teksten, mens andre støttede fuldt op om teksten. Enkelte lande problematiserede formuleringerne om omfanget af EU's forpligtelser i forhold til den kommende kviksvølvkonvention, ligesom der var en generel diskussion omkring EU's præference til finansieringsmekanisme for SAICM og kviksvølv. Et enkelt land problematiserede kviksvølvforpligtelserne generelt, men kritikken lå udenfor tidligere vedtagne EU-positioner for forhandlingerne om kviksvølvkonventionen og fik ikke opbakning af andre MS eller Kommissionen. Det er uvist, om det bliver bragt op igen.

Ellers er der således ikke centrale udestående mellem medlemsstaterne eller Kommissionen, men finansieringen fremhæves som en stor samlet udfordring.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen ser SAICM og ICCM-processen som et vigtigt instrument for u-landene og en platform, hvor verden kan diskutere sikker kemikaliehåndtering. Det har positive konsekvenser - både for miljø og sundhed i det enkelte u-land, men også for Europa i forhold til den grænseoverskridende forurening.

Regeringen prioriterer ligeledes global regulering af anvendelsen og udledning af kviksvølv meget højt. Danmark har i dag en af de strengeste nationale reguleringer af kviksvølv i verden, og tillægger det stor betydning, at udfasningen bliver så omfattende som muligt - også i lyset af kviksvølvs evne til at spredes via luft og vand, over meget store afstande.

Regeringen er derfor positiv overfor det udarbejdede forslag til rådskonklusioner. Regeringen støtter den ambitiøse linje i rådskonklusionerne og støtter, at en bredere implementering af SAICM er nødvendig for at nå 2020-målet, at der er behov for en diskussion af, hvordan sikker og effektiv kemikalierregulering kan implementeres globalt, og at udfasningen af anvendelsen og udledningen af kviksvølv bliver så omfattende som muligt.

Regeringen er desuden af den opfattelse, at også timingen af udkastet er velvalgt, idet ICCM3 finder sted i september 2012, og det næste forhandlingsmøde for kviksvølvkonventionen i juni 2012 under dansk formandskab for EU.

Regeringen finder det hensigtsmæssigt, at Rådet giver retningslinjer forud for SAICM mødet i september, således at Danmark kan foretage en effektiv mødeledelse på Cyprens vegne i Bruxelles og sur place under selve ICCM3. Ligeledes støtter regeringen behovet for, generelt at fastlægge EU's ambitionsniveau forud for de to resterende møder i INC-processen vedrørende kviksvølvkonventionen.

I forhold til udfordringerne omkring finansiering er regeringen enig i, at eksisterende finansieringsmekanismer bør anvendes, og regeringen støtter ligeledes præferencen for den globale miljøfacilitet, GEF som finansieringsmekanisme for implementeringen af både SAICM og kviksvølvkonventionen.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

PUNKT 4

Kommissionens forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EF) nr. 2006/66/EF om batterier og akkumulatorer og udtjente batterier og akkumulatorer for så vidt angår markedsføring af bærbare cadmiumholdige batterier og akkumulatorer, der er beregnet til anvendelse i batteridrevet håndværktøj

KOM (2012) 136 endelig

- (mulig) Generel indstilling

Nyt notat

Resume

I det eksisterende batteridirektiv (direktiv 2006/66/EF) er det tilladt, at markedsføre bærbare batterier og akkumulatorer, der indeholder mere end 0,002 vægtprocent cadmium til anvendelse i batteridrevet håndværktøj. Kommissionen foreslår at ophæve undtagelsen per 1. januar 2016, således at det herefter bliver forbudt at anvende cadmium i disse batterier og akkumulatorer.

Forslaget tilpasser desuden batteridirektivet til Lissabon Traktaten, hvorved Kommissionen bemyndiges til at ændre direktivet ved delegerede retsakter og ved gennemførelsesretsakter.

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser, og der vil heller ikke være økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Forslaget påvirker beskyttelsesniveauet positivt i Danmark.

1. Status

Kommissionen sendte den 23. marts 2012 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i TEUF artikel 192, stk. 1, og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om den almindelige beslutningsprocedure i TEUF artikel 294.

Formandskabet har sat sagen på Miljørådsmødet den 11. juni 2012 med henblik på mulig opnåelse enighed om en generel indstilling. Folketingets Europaudvalg er orienteret om sagen ved grund- og nærhedsnotat den 8. maj 2012.

2. Formål og indhold

Det eksisterende direktiv indeholder forbud mod markedsføring af bærbare batterier og akkumulatorer, der indeholder mere end 0,002 vægtprocent cadmium. Direktivet har tre undtagelser til dette forbud, nemlig batterier i nød- og alarmsystemer, medicinsk udstyr og håndværktøj.

Ifølge artikel 4, stk. 4 i batteridirektivet skal Kommissionen på baggrund af teknisk og videnskabelig dokumentation tage undtagelsen op til revision, hvis der er alternative batterityper til batteridrevet håndværktøj.

Der er ikke en tilsvarende forpligtelse for Kommissionen til at tage undtagelserne om nød- og alarmsystemer og medicinsk udstyr op til revision. Om Kommissionen alligevel har planer om at revidere disse undtagelser, vides ikke.

Brugen af cadmium bør begrænses mest muligt, fordi det er et giftigt tungmetal. Cadmium optages let af planter og havner via fødekæderne i menneskets nyrer og lever og kan i den forbindelse medføre alvorlige helbredsmæssige konsekvenser. Kommissionen foreslår at ophæve undtagelsen af batterier i håndværktøj per 1. januar 2016.

Herudover bemyndiger forslaget Kommissionen til at vedtage delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, som en konsekvens af Lissabon Traktatens vedtagelse.

Kommissionen foreslår, at artikel 10(4) i batteridirektivet om indsamlingsmål for bærbare batterier og akkumulatorer fremover skal ændres ved gennemførelsesretsakter. Kommissionen skal også etablere en fælles metode til at opgøre det årlige salg af bærbare batterier og akkumulatorer gennem gennemførelsesretsakter. Gennemførelsesretsakter skal desuden bruges til at fastlægge formatet på de rapporter, der skal udarbejdes i henhold til artikel 22 i batteridirektivet.

Forslaget bemyndiger Kommissionen til at vedtage ændringer eller tilføjelser til batteridirektivets art. 12(6) om behandlingskrav og målsætninger for genanvendelse af alle typer batterier og akkumulatorer gennem delegerede retsakter.

Delegerede retsakter skal også bruges ved supplerende af kriterierne i artikel 15 om krav til behandling af batterier og akkumulatorer ved udenlandske behandlingsanlæg; ved fastlæggelse af kravene i art. 17 for registrering af ”producenter og importører” for producentansvar; ved fastlæggelse af supplerende krav til at det tydeligt skal kunne ses på alle genopladelige bærbare og startbatterier- og akkumulatorer, hvad deres kapacitet er i henhold til art. 21(2) og ved vedtagelse af undtagelser fra mærkningskravene i henhold til art. 21(7).

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen har ikke foretaget en nærhedsvurdering. Da formålet med forslaget er at begrænse en undtagelse i allerede gældende fællesskabsregulering, finder regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser:

Forbud mod markedsføring af batterier og akkumulatører med cadmium, og den undtagelse der foreslås ophævet, er gennemført i bekendtgørelse nr. 943 af 23.9.2008 om import og salg samt eksport af batterier og akkumulatører med hjemmel i kemikalieloven. Hvis forslaget vedtages, skal der ske en ændring af denne bekendtgørelse. Der er hjemmel i kemikalieloven til, at ministeren kan foretage den nødvendige ændring.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser:

Statsfinansielle konsekvenser.

I 1996 indførte Danmark en afgift for markedsføring af nikkell-cadmium-batterier (NiCd batterier), som incitament for at nedbringe forbruget af NiCd batterier. De seneste år er salget og forbruget af disse batterier markant reduceret i Danmark. Det vurderes, at anvendelsen af NiCd batterier vil fortsætte med at falde, eftersom der er egnede substitutter, som kan købes på markedet, og som allerede bruges i vidt omfang til batterier i batteridrevet håndværktøj. Derfor vil forbuddet kun fremskynde den naturlige tendens for udfasning af NiCd batterier.

Samfundsøkonomiske konsekvenser.

Der er faldende anvendelse af nikkell-cadmium batterier, både i Danmark og i EU, og der anvendes i stedet mere miljøvenlige alternativer. Uanset, at der ses en tendens til udfasning af nikkell-cadmiumbatterierne, er det Kommissions vurdering, at en ophævelse af undtagelsen fra 2016, vil medføre ca. 34 % mindre omkostninger for producenter af batteridrevet håndværktøj, sammenlignet med, hvis undtagelsen ophæves øjeblikkeligt, dvs i 2013.

Forskellen i omkostningsniveauet i Danmark - alt efter om cadmium forbydes fra 2013 eller 2016 - formodes at være mindre markant på grund af det allerede meget lave salg af nikkell-cadmiumbatterier i Danmark.

Erhvervsadministrative konsekvenser.

Kommissionen vurderer, at forslaget ikke vil have nævneværdige erhvervsadministrative konsekvenser.

Beskyttelsesniveau:

Forslaget har en positiv påvirkning af beskyttelsesniveauet – i Danmark, og i resten af Europa.

6. Høring

Forslaget er udsendt i høring den 13. april 2012 til 98 interessenter med svarfrist senest 3. maj 2012. Der er indkommet høringssvar fra følgende høringsparter: AdvokatSamfundet, Dansk Erhverv, Forbrugerrådet, Installatørernes Organisation (TEKNIQ), 3F, Det Økologiske Råd og Danmarks Naturfredningsforening, hvoraf flere ingen bemærkninger havde.

Dansk Erhverv, Forbrugerrådet, TEKNIQ, Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd er generelt positive overfor forslaget.

Danmarks Naturfredningsforening, Det Økologiske Råd og Forbrugerrådet fremhæver de miljø - og sundhedsrisici, der er forbundet med brugen af cadmium, idet man opfordrer til, at ophævelse af udtagelsen bør træde i kraft ved udgangen af 2012, eller snarest mulig derefter.

Sagen er behandlet på Specialudvalget for Miljø den 23. maj 2012.

Det Økologiske Råd spurgte, om der havde været overvejelser omkring sænkning af grænsen på 0,02 % tilladt cadmium i batterierne, idet tiden kunne være løbet fra den og den reelt tillader en ikke ubetydelig mængde cadmium i batterierne (20 gram pr. tons).

Forbrugerrådet bemærkede, at batteriforslaget var et godt eksempel på nødvendigheden af at tage diskussionen om sound science – her er der viden om cadmiums farlighed, men alligevel foreslås ophævelsen af undtagelsen udskudt i længere tid.

7. Forhandlingsituationen

Kommissionen præsenterede forslaget den 29. marts 2012 på et møde i Rådets arbejdsgruppe for Miljø. Samlet set blev forslaget modtaget positivt af medlemslandene. Desuden har sagen været behandlet i arbejdsgruppen for miljø den 24. april, hvor der generelt var støtte til udfasningen af cadmium, men en vis modstand mod at det skal ske allerede fra 2016. Desuden var der bred modstand mod visse af delegationsbeføjelserne til Kommissionen.

8. Regeringens foreløbige, generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkommen. Regeringen er enig i behovet for at begrænse anvendelsen og spredningen til miljøet af cadmium mest muligt, hvilket Danmark også arbejdede for, da det oprindelige batteridirektiv blev forhandlet. Der er en naturlig tendens til, at nikkell-cadmium batterier i håndholdt værktøj udfases, og regeringen hilser det velkommen, at forslaget understøtter og fremmer den proces.

Regeringen har gennemgået Kommissions forslag til delegerede retsakter og gennemførselsretsakter med henblik på at vurdere, om regeringen kan tilslutte sig anvendelse af henholdsvis delegerede retsakter og gennemførselsretsakter i hvert enkelt tilfælde.

Regeringens holdning er, at Kommissionen ikke bør kunne ændre behandlingskrav og målsætninger for genanvendelse ved delegerede retsakter. Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens øvrige forslag til henholdsvis delegerede retsakter og gennemførselsretsakter.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Grund- og nærhedsnotat om sagen er oversendt til Folketingets Europaudvalg 8. maj 2012.

PUNKT 5

Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om ændring af direktiv 2001/18/EF for så vidt angår medlemsstaternes mulighed for at begrænse eller forbyde dyrkning af gmo'er på deres område.

KOM(2010) 375

- (mulig) politisk enighed

Revideret notat

Resume

Kommissionen ønsker med sit forslag at ændre EU-lovgivningen for at give medlemsstaterne mulighed for selv at bestemme, hvorvidt de ønsker, at der dyrkes GM-planter på deres territorium uden at ændre godkendelsessystemet på fællesskabsniveau og uafhængigt af de tiltag, som medlemsstaterne har ret til foretage jf. udsætningsdirektivets artikel 26a for at forhindre utilsigtet tilstedeværelse af genetisk modificerede organismer i andre produkter (sameksistensregler).

For at undgå, at denne mulighed underminerer godkendelsessystemet på fællesskabsniveau, skal anvendelsen af denne mulighed begrundes ud fra andre forhold end dem, der i forvejen er taget stilling til inden for rammerne af det harmoniserede EU-regelsæt, som allerede omfatter procedurer for hensyntagen til de risici, en gmo til dyrkning kan udgøre for sundheden og miljøet.

Anvendelsen af forbuddet eller begrænsninger for medlemsstaterne skal endvidere være i overensstemmelse med traktaterne og fællesskabets internationale forpligtelser f.eks. i forhold til WTO.

Forslaget berører ikke godkendelser i EU til import af GMO'er til foder og fødevarerbrug.

Forslaget blev drøftet på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27. september 2010 og på rådsmødet (miljø) den 14. oktober 2010, på rådsmødet (miljø) den 20. december 2010, på rådsmødet (miljø) den 14. marts 2011, på rådsmødet (miljø) den 21. juni 2011 samt på rådsmødet den 9. marts 2012.

1. Status

Kommissionen sendte den 13. juli 2010 ovennævnte forslag til Rådet. Den danske sprogversion blev oversendt til Rådet den 16. juli 2010.

Forslaget har hjemmel i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde artikel 114 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning vedr. det indre marked og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter den almindelige lovgivningsprocedure jf. artikel 294.

Kommissionen har endvidere fremlagt en meddelelse KOM(2010)380 til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om valgfrihed for medlemsstaterne til at træffe beslutninger om dyrkning af genetisk modificerede afgrøder, der beskriver baggrunden for forslaget.

Kommissionen præsenterede forslaget på rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 27. september 2010, med en efterfølgende diskussion af det samlede forslags økonomiske konsekvenser, foreneligheden med det Indre Marked og EU's handelsmæssige forpligtelser i for eksempel WTO. Det er således den samlede idé om medlemsstaternes selvbestemmelse i forhold til godkendelse til dyrkning, der var diskussionens omdrejningspunkt.

Kommissionen præsenterede forslaget på rådsmøde (miljø) den 14. oktober 2010 med en efterfølgende udveksling af synspunkter, særligt med henblik på forslagets bidrag til rådskonklusionerne fra 2008 samt, hvorvidt forslaget giver medlemsstaterne en anvendelig og juridisk forsvarlig mulighed for at begrænse eller forbyde dyrkning af gmo'er på deres område.

På rådsmødet (miljø) den 20. december 2010 gav Kommissionen på baggrund af et ønske fra medlemsstaterne tilsagn om, at den ville udarbejde en af liste over mulige begrundelser for nationale dyrkningsforbud inden udgangen af februar 2011.

På rådsmødet (miljø) den 14. marts 2011 var der en udveksling af synspunkter blandt medlemsstaterne, hvor medlemsstaterne opfordrede Rådets Juridiske Tjeneste til at komme med en juridisk vurdering af Kommissionens liste over mulige begrundelser – herunder særligt begrundelsernes WTO-medholdighed. Mange medlemsstater ønskede at skabe juridisk sikkerhed for begrundelserne ved at indsætte dem direkte i forslaget eller alternativt have dem som et bilag til forslaget. Nogle medlemsstater udtalte sig fortsat negativt om forslaget og Kommissionens liste over begrundelser.

Det ungarske formandskab fremlagde den 12. maj 2011 en kompromistekst med en udtømmende liste over begrundelser for at anvende forordningens muligheder for at nedlægge forbud mod dyrkning af GM-planter.

Formandskabet forsøgte på Coreper den 25. maj 2011 at få mandat til at indlede forhandlinger hen imod en første læsningsenighed med Europa Parlamentet på baggrund af kompromisteksten. Der var imidlertid et blokerende mindretal mod formandskabets forslag.

På rådsmødet (miljø) den 21. juni 2011 fremlagde det ungarske formandskab en fremskridtsrapport.

På rådsmødet (miljø) den 19. december 2011 fremlagde det polske formandskab en status og oplyste, at der fortsat var et blokerende mindretal mod forslaget. Dermed overdrog det polske formandskab forslaget til viderebehandling under det danske formandskab.

På rådsmødet (miljø) den 9. marts 2012 konkluderede formandskabet, at en stor gruppe af MS støttede formandskabets kompromisforslag om muligheden for at gennemføre nationale forbud mod dyrkning af EU-godkendte GMO'er, men at det ikke var muligt at opnå en politisk enighed i sagen, da der fortsat eksisterede et blokerende mindretal af medlemslande. På basis af diskussionerne blev formandskabet opfordret til at overveje det videre arbejde med sagen frem mod juni rådsmødet.

Det danske formandskab har sat sagen på miljørådsmødet den 11. juni 2012 med henblik på mulig opnåelse af en politisk enighed om kompromisforslaget.

Folketinget er senest orienteret om sagen den 23. februar 2012 forud for Rådsmødet den 9. marts 2012.

2. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at ændre Direktiv 2001/18/EC, art. 26 (Udsætningsdirektivet) ved at tilføje en ny art. 26b, der giver medlemsstaterne mulighed for, at forbyde, begrænse eller hindre dyrkning af genetisk modificerede organismer (GM-planter) på deres territorium.

Muligheden for at forbyde, begrænse eller hindre dyrkning af GM-planter er efter forslaget møntet på bestemte eller alle GM-planter og et forbud kan gælde for dele af en medlemsstat eller for hele medlemsstatens territorium. Nationale forbud kan omfatte dyrkning af GMO'er godkendt til dyrkning under både udsætningsdirektivet og forordning 1829/2003.

Forslaget berører ikke godkendelser til import af GMO'er til EU, alene til foder og fødevarerbrug. Forslaget lægger heller ingen restriktioner for den frie handel med frø.

Udsætningsdirektivet og forordning nr. 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer udgør et sammenhængende lovgrundlag for godkendelse af GM-planter til dyrkning i EU.

Ifølge denne lovgivning skal GM-planter til dyrkning underkastes en individuel risikovurdering før de kan blive godkendt til markedsføring i det fælles marked. Formålet er at sikre et højt niveau m.h.t. beskyttelse af miljøet og menneskers og dyrs sundhed.

Når en GM-plante er godkendt til dyrkning i overensstemmelse med denne lovgivning, kan medlemsstaterne i dag ikke forbyde eller begrænse markedsføring af denne plante, undtagen under bestemte betingelser fastlagt i fællesskabslovgivningen.

Kommissionen begrundet sit forslag med, at der i de sidste år har været tiltagende tilkendegivelser fra medlemsstaterne om, at beslutninger om den konkrete dyrkning af GM-planter mest hensigtsmæssigt sker på medlemsstatsniveau, hvorfor medlemsstaterne skulle have ret til at have en mulighed for at vedtage regler vedrørende dyrkning af GM-planter på deres territorium efter at GM-planten er blevet godkendt til markedsføring på fællesskabsniveau.

Kommissionen ønsker med sit forslag til ny artikel 26 b i udsætningsdirektivet – i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet - at give medlemsstaterne frihed til at bestemme, hvorvidt de ønsker, at der dyrkes GM-planter på deres territorium. Dette sker uden at ændre godkendelsessystemet på fællesskabsniveau og sker uafhængigt af de tiltag, som medlemsstaterne har ret til at foretage jf. udsætningsdirektivets artikel 26a for at forhindre utilsigtet tilstedeværelse af genetisk modificerede organismer i andre produkter (sameksistensregler).

For at bevare godkendelsessystemet på fællesskabsniveau, skal anvendelsen af denne mulighed begrundes ud fra andre forhold end dem, der i forvejen er taget stilling til inden for rammerne af det harmoniserede EU-regelsæt, som allerede omfatter procedurer for hensyntagen til de risici, en gmo til dyrkning kan udgøre for sundheden og miljøet.

Forbud eller begrænsninger kan alene dreje sig om dyrkning, og ikke den uhindrede omsætning og import af genetisk modificeret udsæd. Tilsvarende må disse forholdsregler ikke være rettet imod anvendelse af udsæd i hvilket der findes tilfældig eller uundgåelige spor af GMO'er, der er godkendt i EU.

Kommissionen har endvidere den 13. juli 2010 vedtaget en ny ikke-bindende anbefaling m.h.t. udarbejdelse af sameksistensregler.

I de nye anbefalinger præciseres muligheden for, at medlemsstaterne kan begrænse dyrkning af GM-planter på større områder af deres territorium for at undgå utilsigtet tilstedeværelse af GMO'er i konventionelle og økologiske afgrøder (GMO-frie områder). Dog skal anvendelse af denne mulighed begrundes af medlemsstaterne ved påvisning af, at de gældende sameksistensregler ikke er tilstrækkelige til at forhindre utilsigtet tilstedeværelse af GMO'er.

Endelig skal anvendelsen af forbuddet eller begrænsninger for medlemsstaterne være i overensstemmelse med traktaterne, særligt med hensyn til ikke-diskriminering af nationale og ikke-nationale produkter og fællesskabets internationale forpligtelser f.eks. i forhold til WTO.

På Rådsmødet den 20. december 2010 gav Kommissionen på baggrund af et ønske fra medlemsstaterne tilsagn om, at den ville udarbejde en liste over mulige begrundelser for nationale dyrkningsforbud inden udgangen af februar 2011.

Kommissionen fremsendte den 8. februar 2011 til medlemsstaterne et arbejdsdokument (SEC(2011)184 final) med en ikke-udtømmende liste over begrundelser.

Kommissionen påpeger indledningsvist, at begrænsning eller forbud mod dyrkning af GMO'er kan have en indirekte effekt på den frie bevægelighed af GM frø og dermed betragtes som en hindring af varernes frie bevægelighed jf. TEUF art. 34. Det er derfor nødvendigt, at medlemsstater sikrer, at evt. begrænsninger eller forbud ligger inden for de undtagelser for varernes frie bevægelighed, der henvises til i TEUF art. 36 eller andre forpligtelser jf. afgørelser fra Den Europæiske Unions Domstol eller anden EU-lovgivning.

På baggrund heraf har Kommissionen identificeret den nedenstående ikke-udtømmende liste over begrundelser, som Kommissionen vurderer enten allerede er forudset i Traktaten eller i eksisterende afgørelser fra Den Europæiske Unions Domstol eller anden EU-lovgivning:

- Den offentlige moral (inkl. religiøse, filosofiske eller etiske hensyn)
- Den offentlige orden
- Forhindring af GMO i andre produkter, f.eks. med hensyn til
 - Bevaringen af økologiske eller konventionelle landbrugssystemer
 - Undgåelse af tilstedeværelsen af GMO'er i andre produkter; særligt fødevarer der sigter mod at være GMO-frie
- Sociale forhold, f.eks.
 - Bevaring af visse typer landbrug for i et givent område at opretholde det nuværende beskæftigelsesniveau (f.eks. bjergområder)
- Planlægning af byer og regioner/ arealanvendelse
- Kulturelle forhold
 - Bevaring af samfundsmæssige traditioner mht. traditionelle landbrugsmetoder

- Bevaring af kulturel arv forbundet med bestemte produktionsprocesser i bestemte områder
- Generelle miljømæssige mål, som ikke er indgået i vurderingen af evt. negative konsekvenser af GMO'er i miljøet, f.eks.
 - Opretholdelse af visse typer af natur og landskabsformer
 - Opretholdelse af visse habitater og økosystemer
 - Opretholdelse af visse økosystemer mht. til deres ydelser og værdier (f.eks. bevarelse af naturområder af særlig naturmæssig og rekreativ værdi for borgerne).

Kommissionen påpeger, at medlemsstaternes påkaldelse af en eller flere af disse begrundelser i deres abstrakte form ikke vil være tilstrækkelig i forhold til gældende domstolspraksis fra den Europæiske Unions Domstol. I alle tilfælde, hvor art. 36 anvendes, vil domstolen kræve, at den foranstaltning, som medlemsstaten tager i brug skal være begrundet, overholde proportionalitetsprincippet, og ikke må udgøre et vilkårligt middel til diskrimination eller en skjult handlingshindring mellem medlemsstaterne.

På rådsmøde (miljø) den 14. marts 2011 var der en udveksling af synspunkter blandt medlemsstaterne, hvor medlemsstaterne opfordrede Rådets Juridiske Tjeneste til at komme med en juridisk vurdering af Kommissionens liste over mulige begrundelser – herunder særligt begrundelsernes WTO-medholdighed. Mange medlemsstater ønskede at skabe juridisk sikkerhed for begrundelserne ved at indsætte dem direkte i forslaget eller alternativt have dem som et bilag til forslaget. Nogle medlemsstater udtalte sig fortsat negativt om forslaget og Kommissionens liste over begrundelser.

Den 12. april 2011 fremlagde Rådets Juridiske Tjeneste en vurdering af bl.a. anvendelse af forordningsforslagets bestemmelser i forhold til EU-retten og *GATT* (WTO):

- de grunde, der vedrører et ønske om at forhindre GMO'er i andre produkter, fysisk planlægning og arealanvendelse og generel miljøpolitik vil sandsynligvis lettere kunne accepteres af Domstolen og være af større praktisk nytte end de andre grunde, der foreslås.
- argumentet om, at GM- og ikke-GM-frø ikke er "tilsvarende" med henblik på artikel III.4 i *GATT*, er plausibelt i det omfang, udtalelserne det ungarske formandskabs non-paper af 9. februar 2011 kan underbygges, især henvisning til fysiske forskelle mellem GM- og ikke GM-frø.
- Hvis en klagende part overbeviser et WTO-panel om, at GM- og ikke-GM-frø rent faktisk er "tilsvarende", vil det være mere sandsynligt, at det lykkes at forsvare nationale foranstaltninger baseret på grunde, der kan henføres til undtagelsen vedrørende miljøbeskyttelse i *GATT*-reglerne, end andre typer nationale foranstaltninger.

Den 5. maj 2011 fremlagde Kommissionens Juridiske Tjeneste sine bemærkninger til Rådets Juridiske Tjenestes vurdering af *GATT* spørgsmålet.

De to juridiske tjenester er enige om, at et nationalt forbud mod dyrkning af GMO med basis i de af Kommissionen fremlagte begrundelser, ikke nødvendigvis er i strid med WTO-lovgivningen, og at visse af begrundelserne vil kunne forsvares i WTO-sammenhæng. I den forbindelse noterer Rådets Juridiske Tjeneste, at undtagelsen vedrørende offentlig moral sandsynligvis vil blive meget

vanskelig at bruge i praksis. De to tjenester understregede dog, at det i sidste instans vil være afhængig af hvordan den nationale foranstaltning er udformet og anvendes i praksis.

Det ungarske formandskab fremlagde den 12. maj 2011 en kompromistekst med en udtømmende liste over begrundelser for at anvende forordningens muligheder for at nedlægge forbud mod dyrkning af GM-planter.

Begrundelserne kan således være en eller flere af flg.:

- offentlig moral
- forhindring af tilstedeværelse af GMO i andre produkter med forbehold for udsætningsdirektivets artikel 26a (sameksistensregler)
- sociale forhold
- by og regionplanlægning
- kulturelle forhold
- generelle miljømæssige mål ud over dem, der er konkret vurderet efter direktiv 2001/18 (udsætningsdirektivet) eller forordning nr. 1829/2003 (foder/fødevarerforordningen).

Det polske formandskab fremlagde den 30. november 2011 en kompromistekst med en reduceret liste over begrundelserne for at anvende forordningens muligheder for at nedlægge forbud mod dyrkning af GM-planter.

- Offentlig moral
- Forhindring af tilstedeværelse af GMO i andre produkter med forbehold for udsætningsdirektivets artikel 26a (sameksistensregler)
- Sociale forhold
- By og regionplanlægning
- Kulturelle forhold

Det danske formandskab fremlagde et kompromisforslag den 3. februar 2012. Kompromisforslaget indeholder 2 optioner medlemslandene kan anvende, hvis de ønsker at begrænse eller forbyde dyrkningen af GM-planter. Option 1: Medlemslandene har mulighed for, under ansøgningsprocessen forud for godkendelsen af GM-planter på fællesskabsniveau at orientere ansøger om, at man ikke ønsker at den ansøgte GM-plante skal dyrkes på medlemslandets område. Dette betyder, at det geografiske område i godkendelsen ikke vil omfatte medlemslandet, hvis ansøger accepterer medlemslandets anmodning. Option 2: Medlemslandene kan begrænse eller forbyde dyrkning af GM-planter ved at anvende grunde i henhold til EU traktaten, som f.eks. miljø, by- og landplanlægning, socio-økonomi og sameksistens. Kompromisforslaget er udarbejdet for at bryde det blokerende mindretal og tilgodese de medlemslande, der ønsker muligheden for at begrænse eller forbyde dyrkningen af GM-planter på deres område.

3. Europa-Parlamentets udtalelse

Som resultat af Europaparlamentets førstebehandling vedtog parlamentet på sit møde den 5. juli 2011 28 ændringsforslag til Kommissionens forslag.

I ændringsforslag 41 forholder Parlamentet sig konkret til de begrundelser, der kan anvendes i forbindelse med forbud mod dyrkning. Parlamentet foreslår her, at der kan henvises til lokale og

regionale miljømæssige grunde, som er komplementære til den miljømæssige risikovurdering, som foretages jf. del C i udsætningsdirektivet, og som vil kunne omfatte:

- Hindring af udvikling af pesticid-resistens blandt ukrudt og skadedyr.
- Spredning i miljøet, øget overlevelsessevne eller mulighed krydsning med dyrkede eller vilde planter.
- Forebyggelse af negative påvirkninger af det lokale miljø på grund af forandringer i den dyrkningsmæssige praksis som følge af dyrkning af GMO'en.
- Opretholdelse af landbrugsmæssige praksis, som rummer et bedre potentiale for at forlige produktion med bæredygtighed i forhold til økosystemet.
- Opretholdelse af den lokale biodiversitet inklusive visse levesteder, økosystemer og visse typer af natur og landskaber.
- Mangel på eller fravær af data vedrørende potentielle negative påvirkninger af dyrkning af GMO'en på det regionale eller lokale miljø, inklusiv biodiversitet.

Foruden de komplementære miljømæssige grunde foreslår Parlamentet grunde, der er relateret til socioøkonomiske forhold, f.eks. vanskelig gennemførlighed, høje omkostninger forbundet med sameksistensregler eller manglende mulighed for at gennemføre sameksistensregler på grund af særlige geografiske forhold, f.eks. små øer eller bjergområder, behovet for at beskytte mangfoldighed i landbrugsproduktionen eller behovet for at sikre mod opblanding i udsæd. Endelig henviser parlamentet til andre grunde, som kan omfatte arealanvendelse, by- og regionplanlægning eller andre legitime faktorer.

4. Nærhedsprincippet

Der sker med forslaget en tilbageføring af kompetence til medlemsstaterne, der hidtil har ligget på fællesskabsniveau. Dette vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser.

Udsætningsdirektivet er implementeret i dansk lovgivning ved lov om miljø og genteknologi, lovebkendtgørelse nr. 811 af 21. juni 2007 og bekendtgørelse om godkendelse af udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer, bekendtgørelse nr. 1319 af 20. november 2006 af udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer.

Kommissionens forslag er udformet som en forordning om end den tilsigter at ændre et direktiv, nemlig direktiv 2001/18/EC (udsætningsdirektivet). En forordning kan umiddelbart anvendes i medlemsstaterne og medfører pligter og rettigheder direkte for borgerne i de enkelte EU-lande. Der kræves derfor ikke national lovgivning for, at forordningen gælder som lovgivning i medlemsstaterne.

Selv om forordningen vil have direkte virkning i dansk ret, kan der dog godt være tale om, at det er nødvendigt at fastsætte supplerende bestemmelser eller foretage justeringer i lovgivningen. I forhold til den ændring af udsætningsdirektivet der affødes af forordningen vil den normale forpligtelse til implementering i dansk ret dog kræve en nøje juridisk analyse, der ikke er gennemført for nuværende.

Forordning 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foder har direkte retskraft og er således ikke som sådan implementeret i dansk lovgivning. Bekendtgørelse nr. 1308 af 14. december 2005 om mærkning af fødevarer (§§ 72 og 77) indeholder dog straffebestemmelser om overtrædelse af forordningens regler for så vidt angår fødevarer. For så vidt angår foder er straffebestemmelserne implementeret med bekendtgørelse nr. 1177 af 11. oktober 2007 om foder og foderstofvirksomheder. Der vil ikke være behov for at ændre disse bekendtgørelser.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Erhvervsmæssigt dyrkes der ikke GMO-afgrøder i Danmark. Evt. økonomiske konsekvenser ved et fremtidigt dansk forbud mod dyrkning af en GMO-afgrøde vil afhænge af den pågældende GMO's karakteristika, og kan derfor ikke vurderes for nuværende.

Selvom de juridiske tjenester vurderer, at medlemsstaternes anvendelse af muligheden for at nedlægge forbud begrundet på hovedparten af de af Kommissionen fremlagte grunde vil kunne forsvares i forhold til påstande om overtrædelse af *GATT*-reglerne, kan muligheden for en negativ WTO-afgørelse i en konkret sag ikke udelukkes. En sådan WTO afgørelse kan medføre gengældelsesforanstaltninger fra f.eks. USA, Canada og Argentina. Der kan blive tale om substantielle gengældelsesforanstaltninger, der ofte målrettes mod følsomme produkter som landbrugs-produkter, og de må forvente at ramme en bred kreds af EU-lande, uanset hvilket EU-lands lovgivning har givet anledning til en tvist ved WTO, herunder også eksport fra Danmark.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Erhvervsadministrative konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have erhvervsadministrative konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Der skønnes ikke at være aktuelle samfundsøkonomiske konsekvenser forbundet med forslaget. Erhvervsmæssigt dyrkes der ikke GMO-afgrøder i Danmark. Evt. samfundsøkonomiske konsekvenser ved et fremtidigt dansk forbud mod dyrkning af en GMO-afgrøde vil afhænge af den pågældende GMO's karakteristika.

Beskyttelsesniveau

Forslaget skønnes ikke at ville påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark, da det udelukkende omhandler begrundelser for nationale dyrkningsforbud, der ligger ud over mulige miljø- og sundhedsmæssige risici.

6. Høring

Kommissionens forslag har været udsendt i almindelig høring hos relevante interesseorganisationer mv. den 15. juli 2010 med frist 23. august 2010.

Der er i alt indkommet 12 høringssvar.

3 F finder, at der i forbindelse med afgørelser inden for de enkelte medlemsstater om dyrkning af GMO-afgrøder bør foretages en analyse af den samfundsmæssige nytteværdi, hvor også de arbejdsmiljømæssige forhold indgår.

Ved dyrkning i medlemsstaterne bør det også sikres, at medarbejderstaben har den fornødne uddannelse.

DI – organisation for erhvervslivet finder, at EU-kommissionens forslag er uheldigt og uhensigtsmæssigt, idet mulighederne for nationale forskelligheder mht. dyrkning af GMO-afgrøder indebærer risiko for fraktionering af det indre marked og en ulige konkurrencesituation. Flytningen af kompetencen til de enkelte medlemsstater bryder med et helt centralt princip om harmoniserede beslutninger, og DI finder ikke, at dette brud kan forsvares med henvisning til subsidiaritetsprincippet. DI finder, at det er helt centralt at fastholde, at nationale dyrkningsforbud ikke kan begrundes i miljø-, sundheds- og sameksistensmæssige forhold, ligesom sådanne begrænsninger skal være i overensstemmelse med traktaterne og forpligtigelser i WTO.

DI frygter også, at forslaget på sigt fører til, at også import af GMO-foder og fødevarer bliver en nationaleafgørelse.

Endelig finder DI, at forslaget er et yderligere tilbageskridt i forhold til udnyttelse af GM-teknologien, at vækstmuligheder i EU ikke kan indfries, og at fællesskabet derfor ikke vil være at finde blandt de førende på dette felt.

Samlet set kan DI derfor ikke støtte Kommissionens forslag.

Økologisk Landsforening støtter Kommissionens forslag.

Foreningen lægger til grund, at det ikke vil være muligt at dyrke GMO-afgrøder, uden at det vil få økonomiske konsekvenser for de producenter, der markedsfører GMO-frie produkter (f.eks. økologiske), idet det vil give øgede udgifter til adskillelse, logistisk analyser og kontrol med forekomster af GMO'er med deraf følgende tab af indtægter.

Foreningen fremhæver, at dyrkning af GMO-afgrøder forhindrer, at medlemsstaterne kan vælge en national erhvervs politik, der er baseret på produktion af bæredygtige fødevarer uden anvendelse af GMO, da en voksende GMO-produktion kan udgøre en væsentlig barriere for at få flere økologiske arealer i Danmark.

Økologisk Landsforening lægger vægt på, at der ikke stilles begrænsninger for, hvilke begrundelser medlemsstaterne må anvende i forb. med forbud mod dyrkning af en GMO-afgrøde. Det bør således være tilladt at vedtage nationale forbud som led i en national erhvervsstrategi, og for at sikre GMO-frie produkter og for at sikre forbrugernes tillid til GMO-frie produkter.

Landbrug og Fødevarer finder indledningsvist, at det er særdeles vigtigt, at de danske myndigheder overfor Kommissionen påpeger nødvendigheden af, at der fremsættes forslag til løsning af det nuværende nul-tolerance problem – både i forhold til import af foder og fødevarer og i forhold til udsæd. Dette har stor betydning både for den konventionelle foder- og fødevarerproduktion og den økologiske.

Landbrug og Fødevarer noterer endvidere med tilfredshed, at Kommissionen fastslår vigtigheden af sameksistensregler, der imødegår risikoen for, at landmænd lider økonomiske tab som følge af, at andre dyrker GMO-afgrøder, og at beslutninger om markedsføring fortsat skal baseres på en vurdering fra sag til sag, af de miljø- og sundhedsmæssige risici.

Landbrug og Fødevarer finder imidlertid, at den af Kommissionens fremsatte nye rekommandation i forhold til den nugældende rekommandation er et skridt i den forkerte retning, idet den nugældende rekommandation alene lægger videnskabelige forhold til grund for udarbejdelse af sameksistensregler. Hermed kan der - iflg. Landbrug og Fødevarer - opstilles klare betingelser, der skal overholdes, hvis man skal kunne dyrke GMO-afgrøder, som på langt sigt i højere grad vil beskytte de landbrugere, som ønske at fravælge GMO, end de nationale forbud som Kommissionen lægger op til.

Landbrug og Fødevarer finder, at forslaget ikke løser de egentlige problemer, og at det kan rejse nye problemstillinger. Landbrug og fødevarer foreslår, at Danmark arbejder for, at fastslå nødvendigheden af at de enkelte medlemsstater opstiller sameksistensregler og for at fastholde de nuværende rekommandationer for sameksistens.

Landbrug og Fødevarer påpeger, at der på den måde kan opstilles klare betingelser, der skal overholdes, hvis man skal kunne dyrke GMO-afgrøder, som på langt sigt i højere grad vil beskytte de landbrugere, som ønske at fravælge GMO, end de nationale forbud som Kommissionen lægger op til.

Endelig udtrykker Landbrug og Fødevarer bekymring for, om det foreliggende forslag vedr. dyrkning er i overensstemmelse med WTO-reglerne og reglerne for det indre marked, idet muligheden for at forbyde dyrkning i modsætning til de nugældende sameksistensregler ikke er baseret på objektive kriterier.

Landbrug og Fødevarer opfordrer derfor på det kraftigste den danske regering til at arbejde for at sikre, at en evt. kommende regulering er i overensstemmelse med såvel WTO-reglerne som reglerne for det indre marked.

Afdelingen for biosystemer v/Risø DTU finder, at Kommissionens forslag er principielt rigtigt, idet dyrkningsmæssige forhold kan være vidt forskellige mellem lande og regioner, hvilket vanskeliggør sameksistens. Afdelingen finder dog, at Kommissionens forslag er upræcist i forhold til at konkretisere hvilke grunde, der anses for at være legale i forhold til et GMO-dyrkningsforbud. Kommissionen bør derfor i forslaget præcisere, hvornår et forbud er legalt. Uklarhed ved ikke at nævne, at også etiske reservationer er legale begrundelser indebærer, at der kan rejses tvivl om hvorvidt Kommissionens forslag overhovedet bliver operationelt i forhold til den differentierede holdning, som EU-landene har til GM-afgrøde dyrkning.

Danmarks Naturfredningsforening er grundlæggende tilfreds med Kommissionens forslag, der betragtes som en håndsækning til og en ekstra sikkerhed for natur og miljø i medlemsstaterne.

Foreningen finder dog, at der er uklarhed om, hvilke kriterier de enkelte medlemsstater kan lægge til grund for et evt. forbud. DN ønsker derfor en redegørelse for, hvad der kan udløse et forbud, og om et evt. forbud kan underkendes af Kommissionen.

Endelig ønsker DN, at det sikres, at en evt. ændring af udsætningsdirektivet ikke kommer til at underminere sameksistensreglerne. Sameksistensreglerne bør stadig være gældende og bør være uafhængige af skiftende politiske flertal for og imod GMO-afgrøder.

Forbrugerrådet støtter Kommissionens forslag, idet rådet finder, at det sikrer forbrugerne et reelt valg. Det reelle valg forudsætter, at de forbrugere, der ønsker at købe GMO-frie produkter, skal sikres den mulighed uden en påført merpris fra GMO-produktion.

Foreningen af Danske Biologer støtter Kommissionens forslag.

Dansk Erhverv har ingen bemærkninger til forslaget.

Grundnotat om forslaget har den 20. juli 2010 været forelagt miljøspecialudvalget til skriftlig høring med frist den 26. juli 2010. Der kom i den forbindelse ikke bemærkninger til forslaget.

Sagen blev behandlet på miljøspecialudvalgsmødet den 23. september 2010, hvor der indkom følgende bemærkninger:

Greenpeace mente ikke, at forslaget lever op til Rådskonklusionerne fra 2008, hvor Kommissionen bl.a. blev opfordret til at forbedre miljørisikovurderingen af GMO'er mht. langtidseffekter og effekter på målorganismer samt samarbejdet mellem EFSA og medlemsstaterne. Det må være muligt for medlemsstaterne at anvende miljø- og sundhedsmæssige begrundelser, hvis medlemsstaterne ønsker et forbud mod dyrkning af GM-afgrøder.

DI udtrykte deres skepsis overfor forslaget set i lyset af de udfordringer forslaget kan afstedkomme i WTO-regi. DI anførte, at det er vigtigt at finde frem til en afklaring af, hvilke begrundelser, der kan anvendes af medlemsstater, der ønsker et forbud mod dyrkning af GM-afgrøder. DI anførte, at der allerede i dag er mulighed for at afvise GM-afgrøder via sameksistensreglerne. Dette bør indgå i en orientering af Folketinget.

DN spurgte til om regeringen selv arbejdede med mulige begrundelser for et forbud.

Sagen blev behandlet på miljøspecialudvalgsmødet den 1. december 2010, hvor der var følgende bemærkninger:

Greenpeace efterlyste en omtale af baggrunden/ formålet med forslaget, så det fremgår at formålet med forslaget udover at give større fleksibilitet også er at sikre en mere smidig godkendelsesprocedure i fremtiden. Greenpeace fremhævede endvidere, at risikovurderingerne i EU ikke er gode nok, og at kritiske lande nu får mulighed for at lave nationale forbud. I den sammenhæng anfægtede Greenpeace, at miljø og sundhed ikke kan bruges som begrundelse for et nationalt forbud.

Forslaget gør ifølge Greenpeace Kommissionens oprindelige forslag "værre end det er", idet det nationale forbud ikke må begrundes med et ønske om at forhindre utilsigtet tilstedeværelse af GMO'er i andre produkter, idet fællesskabslovgivningen allerede giver grundlag for at løse sådanne problemer gennem sameksistensregler (artikel 26a i udsætningsdirektivet). Det er tidligere fremgået af forslaget, men det er ifølge Greenpeace blevet fjernet i det endelige forslag. Herudover tilkendegav Greenpeace, at de gerne så de samfundsøkonomiske fordele ved at have mulighed for at lave nationale forbud belyst. Endelig tilkendegav Greenpeace, at det er positivt, at det bliver afklaret, hvilke begrundelser, der kan anvendes i forhold til at lave nationale forbud. Det bør ifølge Greenpeace være muligt at bruge miljø og sundhed som begrundelse. Greenpeace tilkendegav endvidere, at sameksistensreglerne, som i dag er frivillige, bør være obligatoriske.

Ved Miljøspecialudvalget den 9. februar 2011 modtog Miljøministeriet følgende bemærkninger:

Økologisk Landsforening forhørte sig, hvorfor man stillede så mange spørgsmål til Kommissionens forslag, og ikke bare accepterede, at man kunne bruge andre begrundelser end miljø og sundhed, og anvende begrundelsen ”vi vil ikke have GMO”.

Danmarks Naturfredningsforening påpegede, at reglerne om sameksistens bør kunne løse problemet, og at der ville være nye udfordringer for sameksistensen jo mere økologi, der indføres.

Et revideret notat blev sendt i høring i Miljøspecialudvalget den 16. februar 2011 med frist 18. februar 2011.

Der er i alt indkommet 6 høringssvar.

3F finder, at der i forbindelse med afgørelser inden for de enkelte medlemsstater om dyrkning af GMO-afgrøder bør foretages en analyse af den samfundsmæssige nytteværdi, hvor også de arbejdsmiljømæssige forhold indgår. Ved dyrkning i medlemsstaterne bør det også sikres, at medarbejderstaben har den fornødne uddannelse.

Landbrug & Fødevarer (LF) er enige i, at det er vigtigt at sikre den enkelte landmand og forbrugers valgmulighed, herunder muligheden for at fravælge anvendelsen af GMO, men finder, at dette bedst sikres gennem effektive, fagligt baserede sameksistensregler.

LF finder, at det er afgørende, at såvel de danske myndigheder som EU's institutioner er sig bevidst om de samfundsøkonomiske konsekvenser, der er forbundet med, om Kommissionens forslag er i overensstemmelse med Traktatens regler om det Indre Marked og de internationale handelsregler i regi af WTO.

LF henleder opmærksomheden på, at både Ministerrådets og Parlamentets juridiske tjenester har vurderet, at de finder det vanskeligt at begrunde nationale forbud inden for WTO-reglerne, samt at de danske myndigheder opfordres til at gå den fremlagte liste med mulige begrundelser for nationale forbud meget kritisk igennem.

LF finder, at det er vigtigt, at de danske myndigheder bidrager til at fremme en forståelse i EU for, at det primære formål med sameksistensregler er at fastsætte betingelser under hvilke det kan accepteres, at landmænd dyrker GM afgrøder, samt regler som sikrer, at denne dyrkning sker på en måde, så man forebygger økonomiske tab hos andre landmænd, herunder økologiske, som fravælger genmodificerede afgrøder.

Endvidere finder LF, at det er vigtigt at være opmærksom på, at sameksistensreglerne skal opstille virkemidler, som forhindrer uønsket forekomst i ikke-GM afgrøder. Hvis det i henhold til disse virkemidler ikke er muligt at dyrke en GM afgrøde, så er der tale om et de facto forbud. Sameksistensregler skal ikke opstille regler som nødvendigvis gør det muligt at dyrke enhver GM afgrøde. Derfor vil sameksistensregler, der for hver enkelt afgrøde fastlægger betingelser, der skal være overholdt, være et effektivt og fagligt baseret og dermed WTO-medholdeligt redskab, der vil være anvendeligt uanset om det er i England, i Danmark eller på Madeira.

LF opfordrer derfor de danske myndigheder til i EU at arbejde målrettet for at forpligte medlemsstaterne til at udarbejde effektive sameksistensregler, som på et fagligt objektivt grundlag kan opstille betingelser for dyrkning. LF finder, at de danske myndigheder skal arbejde for at forpligte medlemsstaterne til at opstille sameksistensregler på et fagligt grundlag frem for at arbejde for at fremme dette forslag. Effektive sameksistensregler er den langsigtet bedste måde at sikre økologiske og konventionelle landmænds mulighed for at dyrke non GM afgrøder.

LF mener, det er en særdeles teoretisk betragtning, at det anføres at forslaget ikke skulle medføre restriktioner for den frie handel med frø. Idet det bør være åbenbart for enhver, at hvis man forbyder landmænd at dyrke en given GM afgrøde eller alle GM afgrøder, så forhindrer man samtidig den frie handel med godkendte frø og udsæd.

LF er enige i, at det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at beregne de økonomiske konsekvenser ved et forbud, da det vil afhænge af den konkrete afgrøde. Det er imidlertid vigtigt at være opmærksom på, at udover den direkte effekt af en konkret afgrøde er der en meget stor økonomisk risiko forbundet med at indføre muligheden for at forbyde dyrkningen af GM afgrøder på et grundlag, hvor det er stærkt tvivlsomt, om begrundelserne herfor er WTO-medholdelige. Dette er særlig vigtigt for Danmark, da vi har en meget stor fødevarereksport. Derfor er LF grundlæggende uenig i synspunktet i Rammenotatet om, at der ikke skulle være samfundsøkonomiske konsekvenser forbundet med forslaget.

LF er af den opfattelse, at kun enkelte lande har udtrykt opbakning til forslaget, hvorimod flere lande, herunder Tyskland, meget kraftigt har taget afstand fra forslaget og flertallet af lande har haft tekniske spørgsmål og betænkeligheder ved forslaget.

LF skal således fastholde, at de tidligere fremsatte synspunkter om, at Kommissionens forslag rejser flere problemer end det løser, og at dyrkningen af GM afgrøder allerede er national kompetence i kraft af, da sameksistensregler fastsættes nationalt.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) bakker op om det principielle i denne mulighed som forslaget giver og opfordrer den danske regering til at tage muligheden i brug. DN er glade for, at kommissionen nu har identificeret de kriterier, som kan være gældende for, at medlemsstaterne kan begrunde et afslag eller forbud.

DN opfordrer den danske regering til at støtte kommissionens forslag og den ikke-udtømmende liste, og især støtte kommissionen i at få vedtaget begrundelse nr. 3, Forhindring af GMO i andre produkter, f.eks. med hensyn til: bevaring af økologiske eller konventionelle landbrugssystemer og undgåelse af tilstedeværelse af GMO'er i andre produkter; særlig fødevarer der sigter mod at være GMO fri og begrundelse nr. 7, Generelle miljømæssige mål, som ikke er indgået i vurderingen af evt. negative konsekvenser af GMO'er i miljøet.

Dansk Industri (DI) henviser til det tidligere fremsendte høringssvar fra 23. august 2010. DI's kritiske holdning til forslaget er ikke ændret af Kommissionens nye udspil.

Et revideret notat blev sendt i høring i Miljøspecialudvalget den 16. maj 2011 med frist 17. maj 2011.

Der er i alt indkommet 5 høringssvar.

3F henviser til tidligere fremsendte bemærkninger.

Dansk Industri (DI) henviser til tidligere fremsendte høringssvar af 23. august 2010. DI gør desuden opmærksom på, at Folketinget bør tage alvorligt på risikoen for gengældelsesforanstaltninger fra tredjelande, såsom USA, Canada og Argentina, som følge af en negativ WTO afgørelse.

Greenpeace ønsker, at Danmark fastholder at en eventuel forbedret national mulighed for at forbyde GMO-dyrkning ikke fritager Kommissionen fra på EU-niveau at gennemføre den forbedret GMO-risikovurdering. Greenpeace fremhæver endvidere, at man ønsker at miljøargumenter kan bruges som begrundelse for nationalt forbud og at Kommissionen forsøger at forhindre medlemsstaterne, at anvende miljø- og sundhedsargumenter som begrundelser for nationalt forbud. Greenpeace finder, at uafhængige forskere skal have adgang til alt relevant materiale vedr. GMO'er.

Greenpeace ønsker ikke, at Danmark støtter et kompromis der undtager miljø- og sundhedsargumenter. Endvidere finder Greenpeace, at medlemsstaternes ret til at forbyde GMO-dyrkning skal dække alle grupper af GMO'er. Ligeledes at der skal være obligatoriske regler for sameksistens.

Endelig tilkendegav Greenpeace, at de er enige med Europa-parlamentets miljøudvalg og Europa-parlamentets retsudvalg at henvisningen til TEUF art 114 (indre marked) skal ændres til TEUF 192 (miljø).

Økologisk Landsforenings (ØL) finder, at et hvert EU land skal have mulighed for at nedlægge nationalt forbud mod dyrkning af GMO afgrøder i det pågældende land.

ØL mener, at hvis givne sameksistensregler baserer sig på accept af en *vis* GMO forekomst på f.eks. 0,1 – 0,9% GMO i GMO fri produkter, så må eksistensen af sameksistensregler ikke kunne anvendes til at afvise introduktion af et nationalt forbud.

ØL finder, at det er essentielt, at medlemslandene skal have mulighed for at vælge at satse på GM fri dyrkning som nationalt brand.

Endvidere finder ØL, at man hellere vil have det foreliggende forslag vedtaget i den foreliggende form end at der evt. opstår usikkerhed om, hvorvidt der kan opnås enighed om at indføre adgang til at vedtage et nationalt forbud.

Landbrug & Fødevarer finder, at forslaget er særdeles problematisk. Bekymringen understreges af, at såvel Ministerrådets som Parlamentets juridiske tjenester har udtrykt stærk tvivl om, om forslaget er WTO medholdeligt og mener ikke at tvivlen er blevet mindre efter, at Kommissionen har publiceret en (ikke udtømmende) liste over mulige begrundelser for nationale forbud.

L&F er derfor særdeles bekymret for, at det kan føre til en WTO sag, hvis medlemsstater forbyder dyrkning af GM afgrøder med baggrund i dette forslag. Dette er særdeles uheldigt for Danmark, som er storeeksportør af fødevarer. L&F mener, at medlemsstaterne kan opstille sameksistensregler, og herigennem betingelser, som skal opfyldes for, at en given GM afgrøde kan dyrkes et givet sted.

L&F finder, at frem for at følge Baroso-forslagets præmis om at tage stilling til, om man kan dyrke en GM afgrøde, så er det langt mere hensigtsmæssigt – og en bedre og mere varig beskyttelse af de landmænd, som ønsker at fravælge GM afgrøder – at der via nationale sameksistensregler opstilles betingelser, hvorunder man eventuelt kan dyrke en specifik GM afgrøde.

L&F finder derfor, at det vil være langt mere hensigtsmæssigt at ændre artikel 26a, således at Medlemsstaterne ikke alene kan, men skal opstille nationale sameksistensregler, hvorved ovennævnte forslag bliver overflødig.

Sagen blev behandlet på miljøspecialudvalgsmødet den 9. februar 2012, hvor der var følgende bemærkninger:

Greenpeace udtrykte bekymring for, om aspektet med de frivillige aftaler ville få betydning for medlemslandenes kritiske engagement i risikovurderingerne. Hermed forstået, at medlemslandene ville bruge mindre energi på at rejse kritiske spørgsmål hvis de kunne opnå et forbud i stedet. Greenpeace understregede, at de frivillige aftaler ikke tilføjede noget nyt, men i værste fald kunne mindske engagementet i de kritiske risikovurderinger.

Landbrug og Fødevarer mente, den nationale kompetence som forslaget skulle dække allerede er omfattet af sameksistensreglerne, der både er sagligt begrundede og WTO medholdige. L&F var således utrygge ved formuleringen ”ikke nødvendigvis WTO stridigt” og påpegede, at en eventuel retssag kunne være langvarig og have konsekvenser for både eksport og arbejdspladser, mens den stod på. Samtidig fandt man, at forslaget ophævede det indre marked. L&F anmodede om ansvarlighed for forslagens konsekvenser.

DI Fødevarer tilkendegav, at man var enig med Landbrug og Fødevarer i, at sameksistensreglerne var dækkende.

7. Forhandlingssituationen

Forslaget blev drøftet på rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 27. september 2010. En række store medlemsstater udtalte sig imod Kommissionens forslag, og de henviste til, at man opfattede forslaget som et brud på det indre marked, og at forslaget derfor ville medføre ulige vilkår for landmænd på tværs af Europa. Et stort antal medlemsstater udtalte, at deres stillingtagen ville afvente en udtalelse fra Rådets juridiske tjeneste om forslagens forenelighed med det indre marked og WTO. Rådet overlod det til en ad hoc-gruppe at arbejde videre med forslaget.

Forslaget blev endvidere drøftet på rådsmøde (miljø) den 14. oktober 2010. Kommissionen præsenterede her sit forslag og der var herefter en udveksling af synspunkter i forhold til forslagens bidrag til opfyldelsen af rådskonklusionerne fra 2008 samt hvorvidt forslaget giver en anvendelig og juridisk forsvarlig mulighed for at begrænse eller forbyde dyrkning af gmo'er på en medlemsstats område. Danmark og en række andre medlemsstater udtrykte sig positivt over for forslaget – herunder, at man så forslaget som et skridt på vejen til at imødekomme opfordringen i rådskonklusionerne fra 2008 om at tilvejebringe mulighed for, at medlemsstaterne kan indføre begrænsninger eller forbud mod dyrkning af GMO-afgrøder.

Danmark understregede desuden, at det helt centrale for forslagens værdi er, at Kommissionens forslag giver medlemsstaterne en anvendelig og juridisk forsvarlig mulighed for at begrænse eller

forbyde dyrkning af GMO'er på deres område. Danmark opfordrede på den baggrund Kommissionen til at redegøre for, hvilke begrundelser, der vil kunne anvendes til at begrænse eller forbyde dyrkning på eget territorium, og som ikke er i strid med WTO-reglerne.

En mindre gruppe af medlemsstater var imod forslaget, mens andre afventede udtalelsen fra Rådets juridiske tjeneste omkring forslagets forhold til det indre marked samt WTO-reglerne inden endelig stillingtagen. Kommissionen indvilligede i at arbejde videre med at udarbejde den af medlemsstaterne efterlyste liste med klare kriterier for, hvilke begrundelser, der vil kunne anvendes. For at sikre fortsat fleksibilitet understregede Kommissionen, at der ikke vil blive tale om en udtømmende liste. For så vidt angår opfølgningen på rådskonklusionerne fra 2008 oplyste Kommissionen, at den inden årets udgang vil levere en rapport om de socioøkonomiske kriterier og komme med et udspil til, hvordan EFSA's risikovurdering kan styrkes. Kommissionen har fremlagt en rapport om de socioøkonomiske kriterier i maj 2011.

Forslaget blev drøftet på rådsmødet(miljø) den 20. december 2010, hvor det belgiske formandskab fremlagde en fremskridtsrapport. En lang række lande lagde vægt på, at 2008 – konklusionerne blev gennemført, men var ikke enige indbyrdes om, hvorvidt den videre behandling af det foreliggende forslag skulle afvente gennemførelsen af konklusionerne. Blandt medlemsstaterne var der fortsat usikkerhed om vurderingen af forslaget i forhold til det juridiske grundlag og Traktaten og forslagets WTO-medholdelighed. Det var Kommissionens vurdering, at det juridiske grundlag for forslaget var i orden. Kommissionen gav udtryk for, at gennemførelsen af 2008-konklusionerne ikke ville gøre det muligt for medlemsstaterne at forbyde dyrkning af GMO'er med miljø- og sundhedsmæssige begrundelser og understregede at gennemførelsen af konklusionerne var en parallel proces, som ikke forhindrede, at man kunne tage stilling til det foreliggende forslag. Kommissionen gav endelig tilsagn om, at ville fremlægge en ikke-udtømmende liste over mulige begrundelser for nationale forbud, som var i overensstemmelse med traktaten og internationale forpligtelser.

På rådsmødet en 14. marts 2011 var der en udveksling af synspunkter blandt medlemsstaterne, hvor medlemsstaterne opfordrede RJTs tjeneste til at komme med en juridisk vurdering af Kommissionens liste over mulige begrundelse særligt i forhold til begrundelsernes WTO-medholdelighed. Mange medlemsstater ønskede at skabe juridisk sikkerhed for begrundelserne ved at indsætte dem direkte i forslaget eller alternativt have dem som et bilag til forslaget. Nogle medlemsstater udtalte sig fortsat negativt om forslaget og Kommissionens liste over begrundelser..

Det ungarske formandskab forsøgte på COREPER den 25. maj 2011 at få mandat til at indlede forhandlinger hen imod en første læsningsenighed med Europa Parlamentet på baggrund af kompromisteksten. Der var imidlertid et blokerende mindretal i COREPER mod formandskabets forslag.

Forslaget blev drøftet på rådsmødet (miljø) den 21. juni 2011, hvor det ungarske formandskab fremlagde en fremskridtsrapport. Medlemslandene opretholdt deres kendte positioner, og der var således fortsat et blokerende mindretal mod forslaget.

På rådsmødet (miljø) den 19. december 2011 redegjorde det polske formandskab for forhandlingssituationen og konstaterede, at denne var uforandret, og at der dermed fortsat var et blokerende mindretal mod forslaget. Det polske formandskab overdrog kompromisforslaget til det danske formandskab.

På rådsmødet (miljø) den 9. marts 2012 konkluderede formandskabet, at en stor gruppe af MS støttede formandskabets kompromisforslag om muligheden for at gennemføre nationale forbud mod dyrkning af EU-godkendte GMO'er, men at det ikke var muligt at opnå en politisk enighed i sagen, da der fortsat eksisterede et blokerende mindretal af medlemslande. På basis af diskussionerne blev formandskabet opfordret til at overveje det videre arbejde med sagen frem mod juni rådsmødet.

8. Regeringens holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkommen, idet det ligger inden for rammerne af Folketingets vedtagelse (V83) fra den 27. maj 2010 om genmodificerede afgrøder. Folketinget vedtager i V83, at Danmark i EU-regi arbejder for nationale afgørelser vedrørende dyrkning af genetisk modificerede afgrøder.

Regeringen lægger vægt på, at begrundelserne vil give medlemsstaterne en reel ret til selv at bestemme, om der skal dyrkes GMO'er på deres territorium.

Regeringen lægger vægt på, at de reelle begrundelser for at kunne forbyde dyrkning af GMO'er på deres territorium inkluderes eksplicit i forslaget

Regeringen lægger vægt på, at Rådets Juridiske Tjeneste og Kommissionen er enige om, at medlemsstaternes anvendelse af muligheden for at nedlægge forbud begrundet på visse af de af Kommissionen fremlagte begrundelser ikke nødvendigvis er i strid med WTO-lovgivningen.

Regeringen støtter fortsat forslaget om nationale afgørelser vedrørende dyrkning af genetisk modificerede afgrøder, såfremt forslaget fortsat giver medlemsstaterne en reel ret til at kunne forbyde dyrkning af GMO-afgrøder, velvidende at WTO-medholdeligheden i sidste instans vil være afhængig af de konkrete omstændigheder i forbindelse med nedlæggelse af et forbud.

9. Tidligere forelæggelser for Folketinget

Der er oversendt nærheds- og grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 3. september 2010. Sagen blev endvidere forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering ved samlenotat oversendt den 16. september 2010 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27. september 2010, 30. september 2010 forud for rådsmøde (miljø) den 14. oktober 2010, den 9. december 2010 forud for Rådsmødet den 20. december 2010, den 24. februar 2011 forud for rådsmøde (miljø) den 14. marts 2011, og den 17. maj 2011 med henblik på opnåelse af forhandlingsmandat, den 10. juni forud for rådsmødet (miljø) den 21. juni 2011 samt den 23. februar 2012 forud for Rådsmødet den 9. marts 2012.